

Praha podporuje zálohování PET lahví a plechovek, přinese jí čistší ulice a snížení nákladů

9.7.2024 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Ministerstvo životního prostředí odeslalo do legislativní rady vlády novelu zákona o obalech, která zavádí zálohování PET lahví a plechovek. Hlavní město Praha tento krok kvituje, budoucí zavedení zálohového systému by pro něj mělo přinést hmatatelné výsledky v podobě úspory finančních prostředků a také zlepšení pořádku na veřejných místech.

„Díky zálohování se nám podaří skutečně z použitých nápojových lahví a plechovek vyrobit zase nové. To se teď neděje, z recyklovaných plastových lahví se vyrábí maximálně mikiny nebo koberečky do aut. Chceme také, aby se PET lahve a plechovky nepovalovaly v ulicích, v parcích ani v příkopech. A navíc zálohování přinese nejen Praze, ale všem obcím a městům přilepšení do rozpočtu. A pomocí zálohového systému splníme i nastavené požadavky evropské směrnice,“ shrnuje ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Povinné zálohování nápojových obalů by mělo radikálně omezit množství nevyužitých PET lahví a plechovek. Ročně se u nás prodá zhruba 1,8 miliard kusů PET lahví a dalších 800 milionů kusů plechovek. Mimo tříděný odpad skončí přibližně každá pátá PET lahev, a u plechovek dokonce tři ze čtyř. Zálohový systém počítá s postupným náběhem od poloviny roku 2025, plně funkční by měl být zhruba na začátku roku 2026. Postupně by měl dosáhnout cíle zpětného odběru 90 % plastových nápojových lahví a kovových nádob na nápoje uvedených na trh.

„Zkušenosti z celé Evropy ukazují, že finanční motivace formou zálohy na PET lahve a hliníkové plechovky fungují. Dojde k celkovému snížení objemu odpadu, který končí nevytríděný v odpadkových koších nebo v horším případě volně pohozený na ulici či v přírodě. Zvýší se čistota veřejných prostranství a zároveň bude Hl. m. Praha moci omezit růst nákladů spojených se svozem odpadu a jeho úklidem. Cílem je rovněž uvolnění části kapacity žlutých nádob určených ke sběru multikomodity, tj. v podmínkách Prahy společný sběr plastů a nápojového kartonu. Se zavedením systému zálohování jsou tedy spojeny jak environmentální, tak i ekonomické benefity,“ popisuje klady legislativní změny náměstkyně pro životní prostředí a klimatický plán Jana Komrsková (Piráti).

Rada hl. m. Prahy se řídí platným usnesením z května 2020, kdy zavedení zálohového systému nápojových obalů, primárně PET lahví a nápojových plechovek, na základě doporučení odborné komise podpořila.

Sedmina odpadu v Praze jsou plasty a kovy

Nápojové PET lahve a plechovky tvoří největší objem odpadů nacházející se v ulicích, kolem silnic i v přírodě, včetně vodních toků. Z dostupných dat vyplývá, že plasty a kovy tvořily v centrální části Prahy v roce 2023 průměrně asi 13,3 % z celkového obsahu směsných popelnic. Pokud by se tato zhruba sedmina odpadu dala zredukovat, mělo by to velmi pozitivní efekt na stav úklidu v centrální části Prahy.

Praha má v současné době na svém území celkem 3498 stanovišť na multikomoditní sběr (Plast +

Tetra Pak). Z těchto míst je 1112 nádob vyváženo s frekvencí 4x týdně a 2096 nádob se vyváží 3x týdně.

„Co se týče ekonomického dopadu, tak uvedu příklad: pokud by se snížila frekvence svozů na tři dny v týdnu ze současných čtyř, hlavní město by teoreticky ušetřilo téměř 18 milionů korun ročně. V případě nádob, které se nyní vyváží třikrát týdně, by snížení frekvence svozu na dva dny v týdnu mohlo přinést úsporu až 34 milionů korun ročně,“ vysvětluje Komrsková.

Téměř 70 milionů pro Prahu

Po zavedení zálohového systému se mimo jiné zvýší příjem hlavního města. Aktuálně má každá obec či město příjem od EKO-KOMU za separaci obalů, k této částce se už od prvního roku zavedení zálohového systému přidá ještě částka za nevybrané zálohy (tedy např. za PET lahve, které skončí ve žlutých kontejnerech) a částka za reklamní tiskoviny (např. letáky obchodních řetězců, za které nově budou platit jejich výrobci).

Zatímco nyní dostává Praha, která má 1 300 000 obyvatel, od EKO-KOMU 226 025 932 korun, po zavedení povinného zálohování by byl podle kalkulačky Ministerstva životního prostředí příjem Prahy 295 513 899 korun, tedy o téměř 70 milionů vyšší. *„Celkové přilepšení Praze by bylo na nevybraných zálohách přes 53 milionů korun a na zpoplatnění reklamních tiskovin přes 21 milionů korun. Na webu Ministerstva životního prostředí si může každý vypočítat, o kolik si jeho obec nebo město se zálohováním polepší. V průměru je to 39 korun na hlavu občana,“* doplňuje ministr Petr Hladík.

Zatímco nyní dostává Praha, která má 1 300 000 obyvatel, od EKO-KOMU 226 025 932 korun, po zavedení povinného zálohování by byl podle kalkulačky Ministerstva životního prostředí příjem Prahy 295 513 899 korun, tedy o téměř 70 milionů vyšší. *„Celkové přilepšení Praze by bylo na nevybraných zálohách přes 53 milionů korun a na zpoplatnění reklamních tiskovin přes 21 milionů korun. Na webu Ministerstva životního prostředí si může každý vypočítat, o kolik si jeho obec nebo město se zálohováním polepší. V průměru je to 39 korun na hlavu občana,“* doplňuje ministr Petr Hladík.

https://www.mzp.cz/cz/news_20240709_Praha-podporuje-zalohovani-PET-lahvi-a-plechovek-prinese-ji-cistsi-ulice-a-snizeni-nakladu